

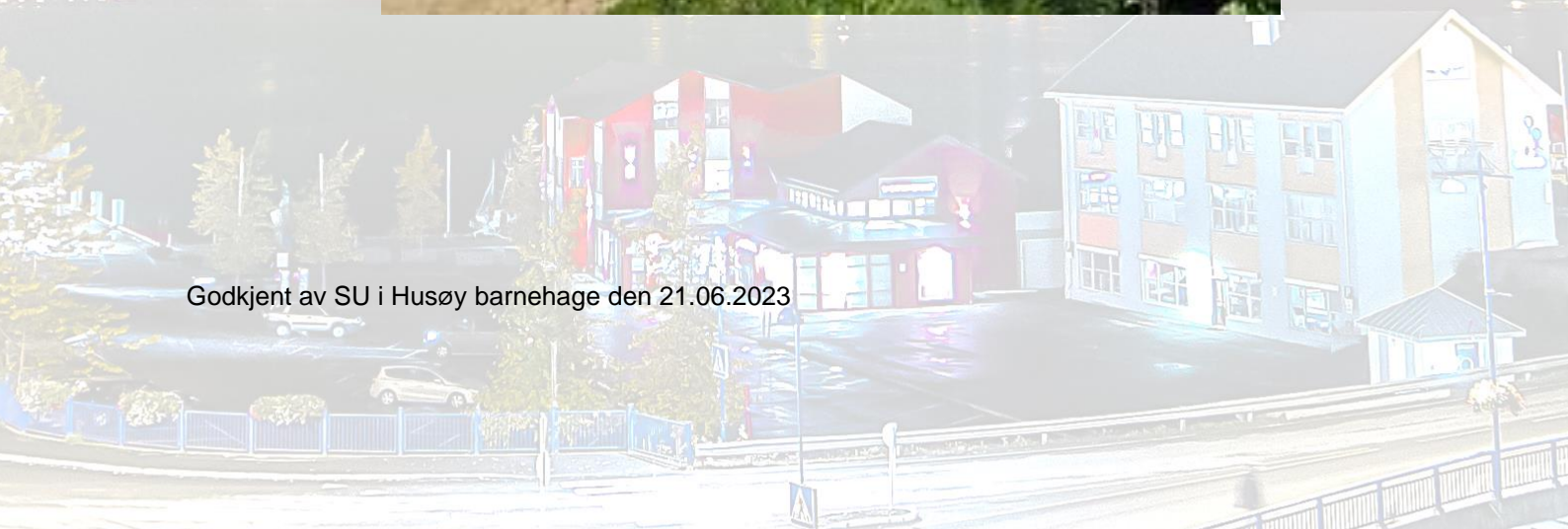

Årsplan

Husøy barnehage

Godkjent av SU i Husøy barnehage den 21.06.2023

Innhold

Innledning	3
Om barnehagen.....	3
Formål og innhold.....	4
Omsorg	4
Lek	5
Danning	6
Læring.....	7
Vennskap og fellesskap.....	8
Kommunikasjon og språk	9
Samarbeid	10
Foreldresamarbeid	10
Tilvenning	11
Overgang barnehage-skole.....	11
Eksternt samarbeid.....	12
Pedagogisk virksomhet	12
Barnehagens pedagogiske virksomhet	12
Medvirkning	13
Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte.....	14
Samisk kultur i barnehagen.....	14
Digital praksis	15
Progresjonsplan for fagområdene	16
Kommunikasjon, språk og tekst.....	16
Kropp, bevegelse, mat og helse.....	17
Kunst, kultur og kreativitet.....	18
Natur, miljø og teknologi.....	19
Antall, rom og form.....	20
Etikk, religion og filosofi.....	21
Nærmiljø og samfunn.....	22
Kommunale satsingsområder.....	23
1. Inkluderende barnehagemiljø	23
2. Helsefremmende oppvekst – HOPP	24
2.1. Kost og ernæring.....	24
2.2. Barns psykiske helse.....	25
2.3. Fysisk aktivitet.....	27
Planleggingsdager	28
Sommerstengt barnehage	28
Kildehenvisning	28

Innledning

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i [Rammeplanen](#) og [Barnehageloven](#).

Barnehagens verdigrunnlag skal formildes, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling.

Barnehagens samfunnsmandat er, i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder. Våre satsingsområder er:

1. HOPP - helsefremmende oppvekst.

HOPP ønsker å gi alle barn i Senja kommune en sunn, aktiv og trygg oppvekst gjennom økt oppmerksomhet på kost og ernæring, barnas psykiske helse og fysisk aktivitet.

2. Inkluderende barnehagemiljø.

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

Om barnehagen

Husøy barnehage finner du på Husøy i Øyfjorden ytterst på Nord-Senja, 62 km fra Finnsnes. Barnehagen er en én-avdelingsbarnehage med i utgangspunktet 18 barnehageplasser, tilbudet gis til barn i alderen 1-6 år. Barnegruppas størrelse varierer ut ifra etterspørsel og kan utvides begrunnet nok areal i barnehagen. Vi deler ofte gruppa opp i mindre grupper både i lek, planlagte aktiviteter, måltider og utetid. Delingen gjøres stort sett aldersdelt, men vi kan også dele i aldersblandede grupper.

I løpet av høsten 2023 har barnehagen 17 plasser og en grunnbemanning på 3 årsverk. Ni barn er over tre år og fire barn er under tre år. Syv av barna er skolestartere som skal begynne på skolen i 2024.

Fiskebruket, butikken, skolen og barnehagen er viktige institusjoner som setter preg på lokalsamfunnet. På grunn av fiskebruket er det arbeidsinnvandring til Husøy, derfor er Husøy barnehage en flerspråklig barnehage der de fleste barna er flerspråklige barn. Vi har tradisjon for å markere FN-dagen i lag med foreldrene som tar med mat fra sitt hjemland. Når barna har bursdag synger vi bursdagssangen på alle språkene som er representert i barnehagen.

Barnehagen samarbeider noe med barnehagene på Gibostad, i Botnhamn og i Fjordgård om felles opplæring innenfor satsningsområdene. Skolestarterne i disse barnehagene har også noen felles treff i løpet av barnehageåret der vi besøker hverandre.

Barnehagen samspiller aktivt og allsidig med sitt nærmiljø. Det er et viktig pedagogisk rom og grunnlag for kvalitet i barnehagetilbudet. På skolens lekeplass kan vi benytte oss av ballbinge, fotballbane, lekeapparater, og akebakke om vinteren.

Formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeid med dette skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling

Omsorg

Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve og bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Personalet skal:

- Ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- Møte alle barn med åpenhet, varme og interesse, og vise omsorg for hvert enkelt barn.
- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å ta imot omsorg.
- Bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Skape en god og trygg tilvenning i samarbeid med foreldrene.
- Møte barna om morgenen og trøste om noen er lei seg.
- Utøve en rolig, omsorgsfull, aktiv og trygg tilstedeværelse. Vi bryr oss og gir barna et trygt fang, ei hand å holde i, et varmt blick og oppmuntrende ord.
- Tone oss inn på barna og lytte når de tar kontakt for å fortelle noe. Vise et trygt og tydelig kroppsspråk.
- Bygge relasjoner med barna ved å bruke én-til-én kontakt med hvert barn, prate med barna, synge osv. Sitte på gulvet med barna og være en trygg base.
- Anerkjenne barnas følelser, hjelpe dem å sette ord på følelsene de viser, også når vi må inn å regulere adferd. Vi vil finne ut hva som er barnets behov bak adferden det viser, ikke forenkle/bortforklare barnas følelsesmessige reaksjoner.
- Vi er gode rollemodeller som viser hvordan feil kan håndteres ved at vi retter opp egne feil.
- Hvilestund eller rolige aktiviteter for de som ikke sover.

Lek

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Personalet skal:

- Organisere rom, tid, og lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek.
- Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.
- Fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser.
- Veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre.
- inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne.
- Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- Ta initiativ til lek og bidra aktivt til at alle barn får delta/deltar i leken.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ved å være til stede og delta i frilek på barnas premisser. Vi griper inn og stopper negative handlinger som utestengelse fra lek hvis vi ser at det er gjentatte handlinger. Vi er tydelige overfor barna hva vi vil ha mer av og hva vi ikke aksepterer.
- Hjelper de barna som har vanskeligheter med å forstå leken og lekekodene. For at barna skal finne sin plass i leken og samhandle positivt med andre må de ha tilegnet seg sosial kompetanse. Vi veileder dem i ulike situasjoner gjennom hele dagen ved å ha fokus på at de skal hjelpe hverandre, dele, vente på tur, gi andre ros og støtte, kjenne på følelser etc. Leken i seg selv en arena for barnas utvikling av sosial kompetanse.
- Språk er viktig for å delta godt i lek. Vi er bevisste på å være gode språklige rollemodeller.
- Vi har organisert de ulike rommene for ulik type lek, ulike utstyr og materialer. Miljøet skal være inspirerende og estetisk, og materialet og lekene tilgjengelig i system, orden og oversiktighet.
- Vi gir barna felles opplevelser og erfaringer som de kan ta med videre i felles lek. Eks. fortellinger og eventyr, felles opplevelser på turer, ukeavslutning med film fredagsettermiddag m.m.
- Vi deler i mindre grupper i leken.

Danning

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Personalet skal:

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet.
- Legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger.
- Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.
- Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.
- bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Danning skjer i møtet med andre. Ved at vi deltar i lag med barna i hverdagsaktiviteter, lek og voksenstyrte samlinger/aktiviteter, presenterer vi verden for barna. Vi innfører noe nytt som barna kan bruke i sin selvdanning, og støtter at barna vokser inn i samfunn og kultur samtidig som de utvikler sin individualitet.
- Vi er bevisste på at vi er i en oppdragerrolle da oppdragelse er viktig for å befordre danning. Oppdragelse er formingsprosessen, mens danning er å være i formingsprosessen. Samspillet er preget av gjensidighet.
- Vi er bevisste på at barna er en handlende og medskapende aktør i sitt eget liv som må forstås på sine egne premisser.
- Gjennom vår tilstedeværelse og deltakelse oppdrar vi barna til ikke å bli tilskuere, men deltakere i eget liv. De får ha innflytelse på omgivelsene rundt seg innenfor en fellesskapsramme.
- Vi gir barna mulighet til demokratisk deltakelse her-og-nå, som også fungerer for hva/hvordan barna skal bli i fremtiden. Danning handler både om å tilpasse seg og å opponere.
- Vi legger til rette for at barnas idéer blir implementert i arbeidet, bl.a. gjennom barnesamtaler, og at vi tar tak i det barna er opptatt av i løpet av barnehagedagen.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Personalet skal:

- Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra til egen og andres læring.
- Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- Være oppmerksom på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.
- Støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- Utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold.
- Støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem.
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tar tak i barnas interesser og stiller spørsmål og undrer oss sammen. For å støtte barnas tenkning og resonnering stiller vi oppfølgingsspørsmål når de spør om noe. Vi stiller åpne spørsmål, eks. «hva tror du?» i stedet for å gi svaret med en gang.
- Vi bruker ulike materialer/leker/objekter for å fremme barnas nysgjerrighet, kreativitet og utforskertrang, og oppmuntrer til ulike måter å bruke materiell og leker på.
- Vi gir barna muligheter til å utforske årsak-virkning ved å snakke om og vise årsak-virkning, eks. leke med materialer som skifter konsistens når de blir blandet sammen.
- Vi bruker barnas lek til læring ved at vi er deltakende og viser hvordan barna kan samarbeide, dele, vente på tur og lignende. Vi viser også hvordan barna kan samarbeide også i andre daglige aktiviteter som i måltider, av- og påkledning o.l., og hjelper dem til å aktivt bli med på det som skjer.
- Vi forklarer hvordan ulike fenomener henger sammen med hverandre: «I dag regner det, så da må vi ha på regntøy så vi ikke blir våte».
- Vi gir barna informasjon som utvider deres tenkning, vi forklarer hva vi gjør og hvorfor vi gjør det, eks «Vi vasker koppene så de skal bli rene».

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Personalet skal:

- Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- Samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap.
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige spillmønstre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi legger til rette i mindre grupper, hjelper barn som ikke til vanlig er sammen å bygge relasjoner til hverandre.
- Vi observerer barna og legger merke til dem som knytter nye bånd. Da forstyrrer vi ikke slike prosesser, f.eks ved at vi ikke foretar gruppedeling som skiller barna.
- Ved at vi er aktive og delaktige, og fungerer som stillasbyggere i leken, hjelper vi barna til å skape vennskap og holde på vennskap, og slik sikre at alle barna har minst én venn.
- Vi gir felles opplevelser, det kan gi nye vennskap. Fellesskapsfølelsen styrkes ved å gjøre noe sammen. F.eks har vi felles sang- og eventyrstunder, felles feiring/markering av mørketidsfest, Lucia, nissefest, samefolkets dag, FN-dagen m.m.
- Vi har fokus i alt arbeid på inkludering og å forebygge mobbing og utestengelse. Vi observerer og fyller ut sjekklister i kommunens handlingsplan mot mobbing to ganger i året.
- Personalet skal ha godt kjennskap til veilederen «Barns trivsel – voksnes ansvar».
- Pedagogiske opplegg: Vi arbeider med: «Småsteg», «Barns rettigheter», «Jeg vet» og «Samtalekort» aktivt i hverdagen.

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom hele barnehagehverdagen.

Personalet skal:

- Anerkjenne og respondere på, og stimulere barnas ulike verbale og non-verbale kommunikasjonsuttrykk, støtte deres språkutvikling og legge til rette for involvering i samspill og samtaler.
- Sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.
- Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling.
- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi er bevisste på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling.
- Vi støtter barna i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening gjennom god dialog og samspill.
- Vi anerkjenner og verdsetter barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk.
- Vi bruker tegn til tale i enkelte sanger, rim og regler.
- Bruker konkrete og bilder for å forsterke forståelse.
- Se også Progresjonsplan for fagområdet Kommunikasjon, språk og tekst, på s. 16.

Samarbeid

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning.
- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål.
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet:

- Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.
- Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.

Samarbeidsutvalget (SU):

- Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.
- SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.
- Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.
- Skal gjennomføre minimum 2 møter i året.

Våre tiltak for å oppnå dette:

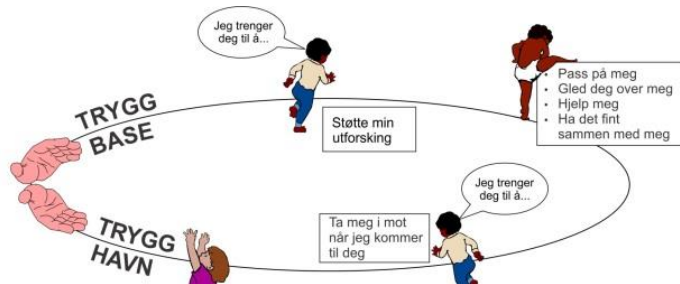
- Foreldremøte på våren for nye barn som starter til høsten, med bl.a. gjennomgang av trygghetssirkelen.
- Daglig kontakt i bringe- og hentesituasjonen. Vi tar imot beskjeder og vi gir beskjeder. Vi er åpne og ærlige i dialogen.
- Vi sender månedsplan hver måned på e-post til foreldrene, som dokumenteres underveis i løpet av måneden ved at vi legger ut bilder og tekst i barnehageappen.
- Vi inviterer foreldrene med på markering av FN-dagen, Lucia, pepperkakebaking hos Brødrene Karlsen og sommeravslutning.
- Vi har individuelle foreldresamtaler to ganger i løpet av året, og eventuelt flere etter behov. Alle bortsett fra foreldrene til skolestarterne må delta på samtalen om høsten, og kan velge å delta om våren. Foreldrene til skolestartere må ha samtalen om våren, og kan velge å delta om høsten.
- Vi har foreldremøter om høsten og om våren der vi informerer om det vi gjør i barnehagen, presenterer aktuelle temaer, og aktiviserer foreldrene til medvirkning av barnehagehverdagen, temaer og aktiviteter.
- Vi har SU-møte i januar for bl.a. fastsettelse av stenging om sommeren, og i juni for bl.a. godkjenning av neste års årsplan, og ellers SU-møter etter behov.
- Vi bruker BTI (Bedre tverrfaglig innsats) og handlingsveilederen som verktøy for samarbeid rundt barn som trenger ekstra hjelp og støtte.
- Foreldreundersøkelser annet hvert år.

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Rutiner og organisering tilpasses slik at barnet får tid til å bli kjent og knytte relasjoner til personalet og til andre barn. Trygghets sirkelen gjennomgås med foreldre og er et grunnlag for tilvenningen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi inviterer foreldrene til å komme på besøk med barnet før tilvenning starter.
- Vi sender ut et skriv før oppstart der tilvenning og tilvenningsperioden beskrives.
- Foreldrene er med i barnehagen de første dagene, vi oppfordrer til lengre tilvenningstid enn tre dager. Hvert barn får én ansatt som har ansvar for tilvenningen og for å følge opp med god og tett dialog.
- Vi avtaler oppmøtetidspunkt for barnet i tilvenningen etter tilvenningspersonens vakt så lenge det er behov for det.
- Oppstartsamtale mellom foreldre og én av pedagogene en av de første dagene, med gjennomgang av bl.a. Trygghets sirkelen.
- Vi deler barna i mindre grupper for å gi en myk start.

Overgang barnehage – skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Foreldre som har barn som skal starte på skolen året etter, vil få denne planen som et vedlegg til årsplanen siste år i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gir vi barna kjennskap til begreper, tall, bokstaver, former m.m på førskoleklubb som vi har én gang i uka gjennom hele siste året i barnehagen.
- Vi bruker kommunens plan for overgang barnehage – skole med bl.a. årshjul, og planens skjemaer for informasjon til skolen. Disse blir gjennomgått på siste foreldresamtale/overføringsmøte på våren.
- Vi bruker skolens basseng, gymsal, utelekeområde gjennom hele barnehagetiden så barna er godt kjent med skolens lokaler.
- Førskoletreff 4 ganger i året med skolestarterne på Gibostad, Botnhamn og Fjordgård. Det kan også bli andre turer bare for skolestarterne.
- Felles turer med 1.-2. klasse i løpet av siste barnehageår. Inviterer 1.-2.klasse til barnehagen i løpet av året, eks. på barnehagedagen.
- Skolestarterne besøker 1.-2. klasse regelmessig, eks. ukentlig etter påske siste barnehageår.
- Vi snakker positivt om skolen, og legger ikke unødig forventninger på barna. Vi sier f.eks ikke at «det må du lære deg for du begynner snart på skolen».

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Senja kommune har en plan med stort fokus på folkehelseperspektivet. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, samt forebygge krenkelser og mobbing.

Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- Helsestasjon
- Barnevern
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT
- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Statped

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Personalet skal kjenne til, og bruke kommunens handlingsplan mot mobbing.
- Personalet skal kjenne «Spesialpedagogisk håndbok»
- Representanter fra personalet deltar på ressursteam i lag med PPT.

Pedagogisk virksomhet

Barnehagens pedagogiske virksomhet

- Barnehagen skal planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet.
- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med Barnehageloven og Rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.
- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved pedagogisk dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi bruker [EBBA](#) som analyseverktøy for å vurdere kvaliteten på barnehagens pedagogiske arbeid.
- Foreldreundersøkelse annet hvert år.
- Fem planleggingsdager i året.
- Pedagogisk arbeidsmøte for alle ansatte i barnehagen en gang pr. måned.
- Avsatt tid til personalet ukentlig til planlegging, evaluering og dokumentering. Fortrinnsvis i sovetiden når det er mindre behov for alle ansatte til stede på avdelingen.
- Bruker G-L-L metoden i evaluering av alt vi gjør (hva har vi GJORT, hva har vi LÆRT av det, og hva er LURT å gjøre neste gang?). De ansatte skriver i G-L-L skjema etter

ulike aktiviteter, temaarbeid o.l, og vi går gjennom det i fellesskap på pedagogiske arbeidsmøter.

- Bruker barnesamtaler, kommunens observasjonsskjema, «Alle med», og etter behov «Tras», som grunnlag for planlegging av målrettet arbeid for hvert enkelt barn og for barnegruppa som helhet. Disse verktøyene er også utgangspunkt for foreldresamtalene.
- Dokumenterer barnehagehverdagen og aktiviteter o.l. på barnehageappen ved å legge ut bilder og tekst flere ganger i uka.

Medvirkning

Alle barn skal få erfare å få ha innflytelse på det som planlegges og skjer i barnehagen.

Personalet skal:

- Legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- Være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- Legge til rette for at barna jevnlig får delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.
- Tillegge barnas synspunkter vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ved at vi møter barna som medmennesker, og samtalen er preget av innlevelse og anerkjennelse, får barna medvirke og være deltakende i eget liv.
- Vi vet at det kreves etisk bevissthet hos oss voksne når barna skal medvirke fra de starter i barnehagen. Vi er da bevisste på at det ikke er alt barna har forutsetninger for å bestemme, og at vi ikke kan ansvarlig- og myndiggjøre barna i alle situasjoner. Vi observerer, og gir barna gradvis mer myndighet når vi ser at de opplever kontroll over situasjonen. I motsatt fall vil de oppleve utrygghet, og medvirkningen vil ha motsatt effekt. Vi støtter barna i utvikling av selvdisiplin innenfor rammene vi har satt.
- Vi gir barna valg de klarer å ta. Dersom vi må si nei til noe skal vi vite hvorfor vi sier nei, og begrunne det for barna.
- Vi er bevisste på at medvirkning ikke må forveksles med medbestemmelse. Det handler ikke om at barn kan velge fritt og gjøre som de vil, men alle stemmer skal bli hørt, og barna opplever at de har en betydning i barnehagen.
- Vi er aktivt lyttende og oppmerksomme på non-verbal kommunikasjon hos de minste barna, de flerspråklige, og andre som ikke uttrykker seg godt muntlig. Vi støtter barna i å uttrykke seg ved å sette ord på det og vi oppmuntrer barna til aktivt å gi uttrykk for sine idéer, tanker og meninger, og vi anerkjenner disse.
- Vi tar utgangspunkt i barnesamtaler og i det vi observerer, følger opp, organiserer, planlegger og legger til rette ut fra deres stemmer og innspill.
- Vi samtaler ved 2. måltid om hva barna har syntes har vært bra i dag og hva som ikke har vært bra.

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger.

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Personalet skal kjenne til, og bruke kommunens handlingsplan mot mobbing.
- Personalet skal kjenne «Spesialpedagogisk håndbok»
- Representanter fra personalet deltar på ressursteam i lag med PPT.

Samisk kultur i barnehagen

Uansett om det er samiske barn eller ikke i vår barnehage, skal barnehagen synliggjøre samisk kultur og bidra til at barna kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet. Barnehagen skal løfte samiske temaer gjennom hele barnehageåret.

Personalet skal:

- Ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold.
- Gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Duodji, håndverk/formingsaktiviteter med samiske temaer. Bruk av naturmaterialer og fargene rød, gul, blå og grønn er vanlig i duodji.
- Utelek med naturbruk, lære å lage bål, spikke, bærplukking, samisk mat i grillbua.
- Oppleve å være ute i all slags vær, kle seg etter været for å klare seg ute og oppleve årstidene.
- Kjennskap til de åtte samiske årstidene.
- Gi tilgang til det samiske språket gjennom en dryppmodell. Skape gjenkjennelse av ord, begreper, sang, joik og lek på samisk, samisk barnelitteratur.
- Synliggjøring av språk, skriver samiske ord på ulike ting.
- Språkposer med konkrete, Kims lek.
- Eventyr fra Nordlyslandet 1 og 2, i hvilestund gjennom året. Fortellinger om Stallo.
- Vi tar objekter med inn i leken som forsterker visuelt. Dette kan være dukker med kofter, bruksgjenstander, dyr, fisk og planter.
- Besøke barnemuséet.

Digital praksis

Barnas digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring.

Personalet skal:

- Utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjon, ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barnas personvern.
- Legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- Vurdere relevans og egnethet og delta i barnas mediebruk.
- Utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Visma flyt barnehage, samarbeids-app mellom barnehage og foreldre.
- Barna tar bilder, snakke sammen om bildene etterpå.
- Skrive ut bilder, kopiere på kopimaskin og bruke PC.
- Bruker Ipad med pedagogiske spill.
- Vi bruker prosjektor både for å se film, paradiset på gulvet, bilder i taket for sanseopplevelser, f.eks. nordlys i taket, lek med prosjektor f.eks. utforske skygger o.l.
- Bli kjent med klokka.
- BeeBot, en humle som barna programmerer selv til å gå dit de vil den skal gå.
- Bruker digitalt mikroskop (easyscope) til å studere insekter, blader, hud og hår m.m.
- Googler på internett på Ipad eller telefoner i lag med barna om det de lurer på, ser på bilder av det og undrer oss i lag, samtidig som barna lærer sunne holdninger til å bruke media og internett på en positiv og konstruktiv måte som kilde til å få tak i informasjon.
- Personalet har kjennskap til Kunnskapsdepartementets strategiplan «Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole 2023-2030».

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunikasjon, språk og tekst		
<p>Barna skal få utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Personalet i vår barnehage skal bidra til flerspråklig mangfold i barnegruppa.</p>		
1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrepsinnlæring for alle. • Parallelllek i barnegruppa. • Spill og regellek. • Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte flerspråklige barn med bruk av enkle begreper, og støtte de i å bruke sitt morsmål. • Bevisstgjøring på bruk av språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. • Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre. • Legge til rette for deltakelse i lek, der barna utvikler forståelse for lekeregler. • Lære å bruke språket som et hjelpemiddel i konflikter og relasjonshåndtering. • Spill og regellek. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål, og benytte hverdagspråk. • Bruke språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. • La tall og alfabet bli en del av barnehagedagen. • Preposisjoner og plassering • Fortelle og gjenfortelle. • Lære å hevde sine meninger, lytte til andre og turtaking. • Faste førskolegrupper for de eldste barna. • Spill og regellek.
<p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtaler om hverdagshendelser og felles opplevelser hver dag. • Personalet skal være språkbevisste og sette ord på handlinger og følelser i samspill med barna. • Personalet skal tone seg inn, tolke kroppsspråk, lytte, snakke rolig, bruke korte setninger. • Fabulerer og leker med språket. • Sang- og bevegelsesleker, rim og rytmer. • Høytlesning/lydbøker. • Bruker bøker og konkrete. • Personalet skal delta aktivt i aktiviteter med barna. • Oppmuntre til å snakke i plenum. • Fortelle/dramatisere eventyr/fortellinger med og uten konkrete. • Språkverktøy: Småsteg, Språkkista, Snakkepakken, Språkkofferter med bl.a. eventyr fra Torbjørn Egner og Asbjørnsen og Moe. • Digitale verktøy for språkinnlæring. • Barna får møte ordbilder, bokstaver, tall og andre symboler på avdelingen. • Gjenkjenne og øve på eget navn. 		

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn skal oppleve glede ved fysisk aktivitet, et sunt og variert kosthold. Vi skal jobbe aktivt for å styrke barnas psykiske helse og velvære.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Glede av å være ute i naturen. • Øve seg på grov- og finmotorikk. • Lære elementær god hygiene. • Barna får øve på av- og påkledning. • Måltidene skal være en hyggelig stund sammen, med fokus på et sunt kosthold med varierte smaksopplevelser. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Bli glad i og fortrolig med sin egen kropp til tross ulikheter. • Glede over å være ute i all slags vær. • Øve på å velge pålegg og smøre maten selv. • Lære mer om matproduksjon • Vi har fokus på hygiene og renslighet. • Lære om bakterier og vanlige sykdommer. • Mer selvstendig med toalettbesøk og av- og påkledning. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreføre motoriske ferdigheter og utholdenhet i aktiviteter. • Stole på sin egen kropp og utfordre grenser. • Utvide forståelsen for sammenhengen mellom kosthold og helse. • Mer forståelse av hvordan kroppen fungerer innvendig og utvendig. • Bli mer selvstendig i hverdagsrutiner. • Få en forståelse av livets sirkel: mat-mennesker-dyr-natur-mat.

Hvordan:

- Gi barna trygghet til å balansere på kanter, klatre, hinke, hoppe med samlede ben, og lære å disse/gi fart selv. La barna gå i ulendt terreng ute, og prøve å klatre.
- Anerkjenne barns motoriske grov- og finmotoriske mestring.
- Veilede og legge til rette for formingsaktiviteter som øver på finmotorikk.
- Personalet skal være aktive og tilstedeværende voksne.
- Øve på å være selvstendig ved måltider.
- Barna skal få økt bevissthet om sunt kosthold og god hygiene gjennom å delta i tilberedelse av mat.
- Legge til rette for selvstendighetstrening ved toalettbesøk, håndvask og av- og påkledning.
- Lære å kle seg selv, avpasset værforbehold.
- Tema om kroppen; der barna lærer mer om kroppens funksjoner sanser, psykisk og fysisk helse, kosthold og førstehjelp.
- God oppstart og lang tilvenningstid til høsten der vi jobber med mangfold, relasjonsbygging og vennskap som gjennomgående tema.
- Barna skal få delta i planlegging og matlaging.
- Snakkemedbarn.no, og «Jeg vet» på Salaby gjennom Bufdir.
- Personalet skal tilrettelegge rutiner og ta individuelle hensyn slik at barna får tilstrekkelig hvile.
- De eldste barna får vanntilvenning og begynnende svømmeopplæring.

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få oppleve og skape gjennom ulike estetiske uttryksformer. Vi skal bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for barnegruppa.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enkel fargelære. • Se og lese i bøker. • Bevegelsessanger og rytmer. • Få kjennskap til ulike formingsmateriell. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mer finmotoriske aktiviteter i forming. • Rollelek og utkledning. • Konstruksjonsleker. • Enkel fargelære. • Samkoble farger og fargenavn. • Kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, musikk, dans, drama, språk, litteratur og film. • Utvide repertoar innenfor musikk, kunst og kultur. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sanger med flere vers, lytte til musikk. • Eventyr, drama og musikk. • Uttrykke følelser gjennom forming, sang, musikk og drama. • Finmotorikk i tegning, maling og forming. • Avansert rollelek. • Kunne alle farger, lage systemer, mønster og blande farger. • Få en større kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, håndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Hvordan:

- Barna skal få uttrykke seg gjennom ulike estetiske virkemidler.
- Barna får kjennskap til rytmer og instrument.
- Sansemotoriske leker tilpasset alder og forutsetning.
- Bordteater, flanellograf og utkledning.
- Kunstutstilling i barnehagen.
- Delta på kulturopplevelser.
- Formingsaktiviteter med ulikt materiell.
- Eventyr, drama og musikk, der vi har fokus på kulturformidling og estetiske uttrykksmåter.
- Barna skal få ulike sang- og musikkopplevelser tilknyttet vår barnesangkultur, på norsk og på samisk.
- Personalet skal aktivt jobbe for et lærerikt samarbeid med flerkulturelle, flerspråklige og utenlandske familier.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser, og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: <ul style="list-style-type: none">• Enkel begrepslære om natur.• Bruke sansene i lek.	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Tilegne seg kunnskap om natur og dyreliv.• Oppleve nærmiljøet.• Teknologi blir læring.• Lære om naturvern.• Sansene våre.	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Se sammenhenger mellom dyr og mennesker.• Bruke naturen som læringsarena.• Se sammenhenger og undre seg rundt forskning og eksperimenter.• Benytte teknologi for å lære mer om natur.• Se betydningen av naturvern.• Sansene våre.

Hvordan:

- Utforske naturen og nærmiljøet; «Småfotan.i Midt-Troms».
- Tema i barnehagen om dyr, fisk og planteliv.
- Eksperimentere med ulike naturmaterialer gjennom estetiske aktiviteter.
- Digitale verktøy sammen med barna.
- Grov- og finmotoriske aktiviteter i all slags vær, hele året.
- Barna skal få kjennskap til fenomener og sammenheng i naturen. Universet og solsystemet.
- Tema om Natur og miljø.
- Miljøvern, gjenbruk og matsvinn:
 - Blekkulf, Naturvakt, Loop bl.a. med på turdager.
 - Planter.

Antall, rom og form

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, teknologi, natur, kunst og kultur.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: <ul style="list-style-type: none">• Lære om tall.• Bli kjent med enkle geometriske figurer.• Begrepslære.• Former, symboler, tall og alfabet synlig for barna på avdelingene.	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Lære om tall.• Lære mer om geometriske figurer.• Utforske mønster og former.• Kjenne igjen de vanlige fargene, og vite hva de heter.• Begreper.• Preposisjoner.• Enkel bruk av digitale verktøy.	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Kjenne til ukedager, måneder og de forskjellige årstidene.• Kjenne til bokstaver og tall.• Kjenne igjen tallsymbol (terning).• Tidsbegreper: i går, i morgen, osv.• Kunne navn på ukedagene og etter hvert rekkefølgen av dem.• Bli kjent med tallremse opp til 20.• Forstå sammenhengen mellom tall og mengder.• Størrelser, vekt og lengder.

Hvordan:

- Bruke tall og telling i naturlige situasjoner både inne og ute.
- Synge sanger, regler, rim og eventyr med tall.
- Spill og regellek.
- Jobbe med preposisjoner ut fra alder og forutsetning.
- Digitale verktøy; Bee-bot (programmering), nettbrett og kamera.
- Lek med forming og konstruksjon.
- Aktiviteter hvor barna får bruke matematiske begreper, eks. spille, telle, veie, måle: Ved baking/matlaging, finne likheter etc.
- Bruke materiale som gir erfaring med klassifisering, sortering og sammenlikning.
- Bruker ulike materialer, stoff, bokser, esker og kuben for å øke romforståelse.

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal la barna få kjennskap til ulike religioner, livssyn og kulturer gjennom markering av tradisjoner og høytid. Barna skal få en begynnende forståelse av mangfoldets egenverdi, og mulighet til å utforske og undre seg over filosofiske spørsmål.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn, og som er forankret i menneskerettighetene.

Barnehageloven § 1.

- Respekt for menneskeverdet og naturen.
- Åndsfrihet.
- Nestekjærlighet.
- Tilgivelse.
- Likeverd.
- Solidaritet.

1-2 år

3-4 år

5-6 år

Hva:

- «Alt vi vil at andre skal gjøre mot oss, skal også vi gjøre mot dem».
- Utvikle evne til å vise respekt, omsorg og empati for hverandre.
- Bli kjent med ulike religioner, kulturer og tradisjoner.
- Gjenkjenne følelser hos andre.
- Bli bevisst på at egne handlinger påvirker andre.
- Medbestemme og ta egne valg ut fra alder og forutsetninger.
- Problemløsning og selvstendig tenking.
- Samtale og filosofere over grunnleggende spørsmål om natur, liv og død.
- Motvirke mobbing og krenking av barn i barnehagen.

Hvordan:

- Lytte til hverandre, samt respektere egne og andres grenser.
- Utvikle forståelse, respekt, toleranse og interesse for mangfold og ulikheter.
- Bruker i hverdagen det vi har lært i «Småsteg».
- Tema i barnehagen der mangfold og samspill står i fokus. Vennskap og relasjonsbygging.
- Feire jul og påske i barnehagen med tradisjonsrike aktiviteter.
- Besøke kapellet før jul og påske.
- Kjennskap til sentrale høytider i andre representerte kulturer i barnehagen.
- Utforske og under seg over eksistensielle-, etiske-, religiøse-, livssyns- og filosofiske spørsmål sammen med barna.
- Internasjonal måned der vi har fokus mangfold gjennom;
 - Internasjonal mat, land og kulturer.
 - Musikk, kunst og dans.
 - Familieformer.

Nærmiljø og samfunn

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: <ul style="list-style-type: none">• Utforske nærmiljøet i og rundt barnehagen.• Vi lærer å hjelpe hverandre.• Viktige merkedager barna får kjennskap til.	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Utforske nærmiljøet rundt barnehagen.• Delta i fellesskap og samlede aktiviteter.• Ta vare på hverandre.• Viktige merkedager barna får kjennskap til.• Grunnleggende forståelse om vårt samfunn og nærområde.	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Utforske nærmiljøet rundt barnehagen.• Delta i fellesskap og samlede aktiviteter.• Demokratiske prinsipper, medbestemmelse.• Hvor bor vi?• Utvikle forståelse for ulike tradisjoner og skikker.• Få begynnende kunnskap om menneskerettigheter; FN's barnekonvensjon.• Viktige merkedager barna bør ha kjennskap til.• Få kjennskap til skolen i nærområdet.

Hvordan:

- Jobbe i det daglige med å skape et godt barnehagemiljø, konflikthåndtering, sosialt samspill og vennskap.
- Gå turer i nærmiljøet som gir muligheter for lek og læring. Besøker butikken og fiskebruket.
- Få kjennskap til samisk og andre lands kultur ved at vi leser bøker, synger sanger og lager mat fra andre land.
- Vi bruker Barnemuseet på Finnsnes og Bygdemuseet i Botnhamn for å se på lokal historie.
- «BlimE»- NRK Super.
- Lekegrupper.
- Blålys-aktiviteter der vi jobber med å bli kjent med utrykningsetatene og trafiksikkerhet.
- Besøke nødetater i nærområdet.
- Fredagskino: F.eks. «Vennebyen», «Bli med heim» og «Kråkeklubben» – NRK Super, «Elias».

Kommunale satsingsområder

1. Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

Personalet skal spille en viktig rolle i å støtte barna og etablere gode relasjoner og utvikle vennskap.

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Barnehageloven og Rammeplanen.• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">• Alle barn skal oppleve og høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen• Alle barn skal få oppleve å være i lek sammen med andre barn• Alle barn skal få oppleve å være i et inkluderende fellesskap som legger til rette for at barna kan bidra i egen og andres læring.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">• Personalet skal være deltakende i leken inne og ute.• Personalet skal inspirere og engasjere og legge til rette for gode lekemiljø ut ifra barnets utviklingsnivå.• Personalet skal være fysisk og psykisk til stede, hindre negative handlinger og ekskluderende adferd.• Personalet organiserer og legger til rette for mindre og større lekegrupper ut fra barnas behov.• Alle barn skal oppleve å høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Observasjon.• Barnesamtaler.• Dokumenterer med bilder og tekst på Visma-appen «Min barnehage».• Vurdering av arbeid med inkluderende barnehagemiljø gjennom refleksjon og drøftinger på pedagogiske arbeidsmøter. Dokumenteres ved bruk av GLL-skjema.• Vi bruker vurderingsverktøyet Ebba som er felles for barnehagene i kommunen.
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none">• Pedagogiske arbeidsmøter, refleksjonsgrupper.• Jobbe med boka «Lek og inkludering i barnehagen» på pedagogiske arbeidsmøter.• Personalveiledning, gruppeveiledning.• Felleskurs 6.10.22 for alle barnehagene innenfor temaet.• Deltakelse på lærende nettverk (Rekomp) som bringes videre til resten av personalet.• Webinarer innenfor temaet.

2. Helsefremmende oppvekst – HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevisst forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer:

- Fokus på sunt og godt kosthold
- Fokus på fysisk aktivitet
- Kompetanseheving blant de ansatte

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha en sunn, aktiv og trygg oppvekst. Visjonen er at HOPP skal gjennomsyre hele lokalsamfunnet til å fremme befolkningens psykiske helse og livskvalitet.

Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer.

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Barnehageloven og Rammeplanen.• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen.
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">• Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.• Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve matglede og matkultur.• Barna skal få bli kjent med egne behov, få kjennskap til menneskekroppen og utvikle gode vaner for hygiene og et variert kosthold.• Barna skal få innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">• Sunt kosthold og felles innkjøpslister etter egne retningslinjer fra HOPP.• Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen igjennom, også ute.• Personalet skal være gode og aktive rollemodeller ute og inne, og ha en positiv fremtoning i forhold til kosthold, spise i lag med barna.• Gjøre barna bevisst på å kjenne etter om de er sulten eller mett. Oppfordre dem til å spise opp maten før de tar mer mat. Oppfordre dem til å smake på ulik mat.• Barna får delta i matlaging og får tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskap om hygiene og hvor maten kommer fra. Bl.a. gjennom å delta i «Fiskesprell», besøk på fiskebruket og fryseriet.

- Barna får tilbud om frukt og grønt hver dag.
- Fokus på næringsrik mat, samt variasjon både ved kalde og varme måltider.
- Vi deltar i «Matjungelen» - et nettbasert verktøy for barnehage. Barna og personalet kan utforske 5 temaer: Måltidsglede, Naturens ressurser, Matkultur, Matmot, Matlaging.
- Barna deltar i dyrking av noen grønnsaker og bær, og bærplukking i naturen.

Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet

- Observasjon.
- Barnesamtaler.
- Dokumenterer med bilder og tekst på Visma-appen «Min barnehage» når barna har deltatt i f.eks. matlaging.
- Vurdering av arbeid med kost og ernæring gjennom refleksjon og drøftinger på pedagogiske arbeidsmøter. Dokumenteres ved bruk av GLL-skjema.
- Vi bruker vurderingsverktøyet Ebba som er felles for barnehagene i kommunen.

Kompetanseutvikling

- Alle i personalet setter seg inn i Helsedirektoratets veileder «Retningslinjer for mat og kosthold i barnehagen».
- Alle i personalet setter seg inn i «Retningslinjer for innkjøp og servering av mat i barnehager i Senja kommune».
- Delta på workshop Fiskesprell.
- Delta på HOPP-nettverk.
- E-læringskurs Matjungelen.
- Jobbe med boka «Barnematrevolusjonen» på pedagogiske arbeidsmøter.

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet

- Barnehageloven og Rammeplanen.
- Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.
- Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen

Mål fra Rammeplanen

- Barnas psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

- Barna skal få bli trygge på egen kropp, få en positiv oppfatning av seg selv og bli kjent med egne følelser.
- Barna skal få sette grenser for egen kropp og lære å respektere andres grenser.
- Barna skal få uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.
- Barna skal få ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede, og få bearbeide inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne.
- Barna skal lære å bruke språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.

Våre tiltak for å oppnå dette i år

- Senja kommunes handlingsplan for å forebygge mobbing og krenking i barnehagen.
- Personalet skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold vedrørende retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser.
 - Barnehusets kroppskort
 - «Jeg vet» og «Snakke sammen» (Salaby)
 - Småsteg.
- Personalet skal være støttende og hjelper barna å sette ord på opplevelser, handlinger og følelser.
- Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne.
- Barnesamtaler på høsten og på våren der barna får øve seg på å uttrykke egne følelser, tanker, ønsker og hvordan de trives.
- Leker skal være lett tilgjengelige, og vi rydder lekene på plass etter bruk for at lekemiljøet skal være innbydende og fristende til videre lek. Rot kan medføre stress.
- Dele barna i mindre lekegrupper daglig der personalet har fokus på å hjelpe barna til positivt samspill, og hjelpe med å inkludere alle barn i meningsfullt fellesskap.
- Tilpasse det pedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger.
- Bruk av sang og musikk for bearbeiding av inntrykk og følelser, og for å roe ned i legging, stell og hvilestund.
- Hvilestund kan også være at vi roer ned med rolige aktiviteter som pusling, perling, tegning etc.
- Bruk av allsidige formingsaktiviteter for bearbeiding av inntrykk og følelser.
- Bruke BTI (Bedre tverrfaglig innsats/tidlig innsats).

Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet

- Observasjon.
- Barnesamtaler.
- Dokumenterer med bilder og tekst på Visma-appen «Min barnehage».
- Vurdering av arbeid med barns psykiske helse gjennom refleksjon og drøftinger på pedagogiske arbeidsmøter. Dokumenteres ved bruk av GLL-skjema.
- Vi bruker vurderingsverktøyet Ebba som er felles for barnehagene i kommunen.

Kompetanseutvikling

- Delta på HOPP-nettverk.
- Jobbe med boka «Barn er budbringere. En veiviser til psykisk helsefremmende barnehager» på pedagogiske arbeidsmøter.
- Øve på å snakke med barn ved hjelp av avatarene i «Snakke sammen».

2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Barnehageloven og Rammeplanen.• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen.
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">• Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.• Barna skal få oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt.• Barna skal få videreutvikle motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper.• Barna skal få oppleve å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer.• Barna skal få bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">• 60 min daglig organisert fysisk aktivitet daglig for alle barn.• Minimum 2-3 timer utetid daglig for de eldste barna og tilpasset for de minste.• Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne.• Bruk av gymsalen og bassenget, gi variert og utfordrende bevegelsesmiljø, sanseopplevelser og kroppslig lek.• Allsidig bruk av utelekeområdet, skolens utelekeområde, fotballbane og fotballbinge, skilek, og bruk av skog og fjære til å gi variert og utfordrende bevegelsesmiljø, sanseopplevelser og kroppslig lek.

Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Observasjon.• Barnesamtaler.• Dokumenterer med bilder og tekst på Visma-appen «Min barnehage».• Vurdering av arbeid med fysisk aktivitet gjennom refleksjon og drøftinger på pedagogiske arbeidsmøter. Dokumenteres ved bruk av GLL-skjema.• Vi bruker vurderingsverktøyet Ebba som er felles for barnehagene i kommunen.
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none">• Livredningskurs for de som skal i basseng med barna.• Delta på HOPP-nettverk.

Planleggingsdager

Personalet i barnehagen har fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret, og barnehagen er da stengt.

- 18.08.23
- 06.10.23
- 02.01.24
- 10.05.24
- 24.06.24

Sommerstengt barnehage

Barnehagen er stengt 2-4 uker om sommeren. Dette fastsettes i samråd med SU før 1. februar inneværende år. Foreldrene melder inn barnas ferie mellom 01. – 15. april.

Barna skal ha fri fra barnehagen i 4 uker i løpet av barnehageåret, derav 3 uker sammenhengende i løpet av sommeren, fra 15. juni til 14. august.

Kildehenvisning

- Kunnskapsdepartementet. (2005). Lov om barnehage.
- Kunnskapsdepartementet. (2017). Rammepplan for barnehagen.
- Senja kommune. (2022). Plan for overgang barnehage-skole.
- Senja kommune. (2020). Vedtekter for barnehage.
- Senja kommune. (2019). HOPP-prosjekt.
- EBBA Assessments. (2022).

Illustrasjoner

- Logo fra HOPP- prosjekt, Senja kommune.
- Trygghetssirkel. Senja kommune, Oppstartsamtaler i barnehage – samtaleskjema.